

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pesamične številke se prodajojo po **3 nové**. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celji, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novem mestu itd.

Oglaše in naročbe sprejemo uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglasom 16 st. na vrsto petit; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON štev. 1157.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 14. (Uredao.) Brzjavka generala Saharova od danes se glasi: Danščja noč je m'ula mirna. General Linevič je dosegel k prvi mandžuški armad ter je prevzel poveljništvo.

Nakup novih vojnih ladij.

PETROGRAD 14. Govori se, da je Rusija kupila od neke prijateljske države več vojnih ladij za 70 milijonov rubljev. Te ladije se medpotoma pridružijo baltički eskadrji.

Preklicana vest.

CARIGRAD 14. Toliko Angleška kol'or Rusija preklicuje noveja poročila angleških listov, č.č., da se Rusija trudi dok' od turške vlade dovoljenje, da bi del ruske čamorske ekadrje pasiral Bospor in Dardeane.

V nekoliko dneh bosta skozi čni plula zidaju dva rusta parnika s premogom in vodo, namenjena za baltički eskadro.

Car Nikolaj.

PETROGRAD 14. Car Nikolaj se je zopet vrnil semkaj.

Sibirska železnica.

PETROGRAD 14. Konferenca, ki je bila dne 13. m. m. otvorjena v svrhu, da se posvetuje o vprašanju glede posaganja dnu gege tira na sibirske železnice je to vprašanje rešilo v pozitivnem smislu. Posebna komisija, obstoječa iz zastopnikov vojnega in fiačnega ministerstva ter državne kontrole bo določila, na katerih progah je potreben drugi tir. Za pripravljanja dela je postavljenih v državnini proračun za leto 1905 deset milijonov rubljev. Car je dan 21. m. m. ta sklep odobril.

Brzjavne vesti.**Avtljenee.**

BUDIMPEŠTA 14. Na splošnih avdijeh so bili danes predpoludne od cesarja vstrejeti med drugimi tudi korni poveljnik FZM. knez Lovkovic, deželni predsednik bukovinski vitev Blyleben in veliki posestnik Kazimir vitev Jawarak.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 14. Uteteljevanje interpelacije posl. Rakovskega o dveletnem vojskem s utvrdjanju je bilo na željo interpelanta odgovljeno na sred.

Zbornica je na to nadaljevala debito o predlogu grfa Tisze. Govorili so pristaši

PODLISTEK.**Prokletstvo.**
Zgodovinski roman Avgusta Šenoc. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.**Prevel M. G. Č.****V.**

Vsi so se poklonili pred sodnijo in rekli: Hvaljen Bog! Vsi so se razvratili pred grobo v kolo okolo kovača in čarovnice. — Tedaj je začel zopet sodnik Miklin:

— Vi, ljudje božji, ki ste pršli za priče pred to našo sodnijo, stojte na miru, dokler ne pride vrsta na vsacega, in kakoršno bo vprašanje, takov bodi odgovor, po duši, čst, in vsakdo vedi, kdor krivo prisega, da mu glava pada po sodbo po pravu grškem in navedi kraljevine naše Slavonije. Za tem se je obrnil sodnik do Stare Drage in rekel:

— Draga Gončinka! Tožil se je Pero Prišlin, da si o njem slabo govorila po mestu, o njem lagala in mu črnila pošteno ime.

— Pero laže! se je Gončinka jezno zatele sodniku v besedo.

Košutove tranke, poslanci Gal, Hellepronth in Nessi. Dobra se jutri nadaljuje.

Oče volitve v Italiji.

RIM 14. Agenzia Stefani poveda, da so se na včerajnjih ožjih volitvah v parlament socijalisti, radikali in republikanci zopet zvezali ter vzajemno glasovali za kandidate, ki pripadajo tej koaliciji.

RIM 14. V Milau so bili izvoljeni konstitucionalci Albissini, radikalci Mirra in socialisti Cabriti, v Rimu ministeriale Santini proti socialistu Fertiju, v Turinu ministerialci Panie proti dosedanjemu socialističnemu poslancu Nitti, v Sampierdarena ministerialci Botteri proti dosedanjemu socialističnemu poslancu Chiesa, v Genovi ministerialci Gusztavino proti socialistu Chiesa. V Florenci so zmagali trije konstitucionalni kandidatje proti socialističnim kandidatom, med katerimi se nahaja tudi dosedanjem socialistični poslanec Peretti.

RIM 14. Do polunoči je bil znan izid 73 ožjih izvoitev. Od izvolencev je 45 ministerialnih kandidatov. Zmaga vlade je vselel ožjih volitev že mnogo več, kar po prvi volitvi. V večih mestih, kakor v Turinu Milau, Genovi, Benetkah, Florenci, Parmi, Sieni in Vidmu so propadli kandidatje skrajne leve, izlasti socialisti. V Bergamu je bil izvoljen ustavovni klerikalec Cameroni proti radikalu Engelju.

RIM 14. Časniki pšejo o veliki zmagi konstitucionalnih strank na ožjih volitvah.

Popolno Romano pravi: Ako je bil že izid prve volitve poraz ekstremnih strank, tedaj so postale včerajšje ožje volitve za iste naravnost katastrofa.

»Messenger« meni, da pomenja včerajšnji dan za ekstremne stranke mnogo veči poraz nego dan 6. novembra.

»Francesca« poveda, da je poraz socialistov popolen ter brez primere.

Proti lažnjivim vestem.

RIM 14. List »Tribuna« toži, da se iz Rima odpeljajo v London lažnje in fantastične vesti o rusko-japonski vojni.

Kardinal Mocenni.

RIM 14. Danes je umrl tukaj kardinal Mocenni. (Kardinal Mario Mocenni je bil rojen dan 22. januverja 1823. v Montefiascone blizu Rima, v konzistoriju z dan 16. januverja 1893. ga je papež Lev XIII. imenoval kardinalom. V zadnji čas je bil kardinalski f v Sabini.)

Nesreča na železnici.

LANDSHUT 14. Predpoludne sta trčila na tukšnjem kolodvoru tovorni vlak, došli iz Rize in ena lokomotiva. Skoraj vseh 16 vagonov je skočilo s tira. Šest vagonov je bilo izrabljiv, lokomotiva je padla

— Mirna budi! jo je posvaril Miklin, nisem še pri kraju. Pero se je tožil tudi, da si duge podkupljala, da bi mu škodovali in mu osramotili ime.

— Pero laže, laže! je zahrečila starsa, penča se in dvigajoča glavo.

— Mirna budi! je zagromel sodnik. Ker te je tako občožil, da sem te poklicati po pisarju in sem določil rok, da na deseti ponudil grški sodniji dvanajst zupnih prič, ki pred oltarjem svetega kriza prizajejo na presevo evangelijske, da nisi kriva, da ti je jekik nedožen, da si resnico govorila o Peru. Draga Gončinka, danes je sodni rok, potrež svoje prič.

Stara je obmolčala in povesila glavo.

— Pokaži prič, je ponovil sodnik ostre.

— Tu so, tu so! je zamrmljala Gončinka, pokazavši s palecem za svoj hrbet.

— Pokažite se sodniji! je zaklical Miklin.

Tedaj je pristopil drzoviti Paviš Gonč in žejim opita mu tovarša krojač in metlar.

— Mi pričamo za Drago, je odgovoril Paviš.

— Vi? Samo trije ate, a sodnija zahteva dvanajstoro in še to zanesljivih prič. A tebi,

preko tira. Osobje vlaka se je rešilo, dva moža sta bila lahko poškodovana.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcija lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Takoj po vnosu v red.

V edinosti je moč!

povsem zadosti nalogi, dani mu od Kuropatkina iz znanih strategičnih razlogov. Vztrajal bo, dokler ne bo potrebno, da — v kročenje odpora — razprši v zrak zadnjo rusko utrdbo z naslikajočimi Japoneci (in eventualno tudi Rusi) vred.

Ako pade Port Artur, izvravši svojo naloge v gornjem zmislu, je že ustregel svoji strategični dolžnosti. Ako pa bo kljuboval vsem japonskim naporom da bi ga vzeli pred dohodom baltiškega brodovja, potem bo tem bolje, ker se vse vojno položenje ruske vojske v vzhodni Aziji bitstveno spremeni že po vplivu baltiškega brodovja. S tem bo Port Artur razbremenjen od redanjega blokiranja admirala Togo, kitajske džunke bodo zopet, ustrezale svoji trgovski dolžnosti, dovajale junaški posadki razne potrebe in jo ojačile zopet za nadaljnji odpor, dokler se položenje ruske gavne vojske ne spremeni tako, da bo mogel Kuropatkin ali Roždestvenski hvaležno podati roko Strelju, da se isti in žajimi šim veče število njegove junaške posadke ohranijo na življenju domovini in bodočim nalogam, kar bo pa tudi po godu Kuropatkina, da si on ne sme poznavati občutljivosti in mehkosti stec, ko gre za to, da ta ali oni del njegove vojske tudi umre, ako s tem reši življenje drugim tisočem in tisočem ruskih vojakov in se more vojna trajno na daljevati na škodo sovražnika.

Jutri pričnemo priobčevati kako zanimiva razmotrovanja iz istega preessa o položaju ruske glavne vojske ob reki Šaho.

Izjava Aleksejeva glede Port Arturja.

V russkih krogih vojne mornarice se govori o izjavah namestnika Aleksejeva, češ, da razne vesti o položaju v Port Arturu ne oddajajo dejstvo. Nikakor se ni batil, da trdnjava tako hitro pade, ker morajo Japoneci premagati prej še velikanske težave. General Steselj se je tako vtrdil, da bo Japonec stal še mnogo žrtv, preden vramejo trdnjava.

Prevažanje čet na sibirski železnici.

Iz Irkutska je prejel londonski »Daily Telegraph« nastopno poročilo:

Todi mimo včerjajo neprestano vojaški vsaki čet in konje za topništvo. Na vseh točkah železniške proge se vrati promet v popolnem redu. Vse deluje z občudovanja vredno natančnostjo. Na vseh postajah je pripravljena vredna voda, da si vojaki priznajo žaj. Dvakrat na dan se razdelja gorka juha. Glasom izjave nekega visokega štabnega častnika bo druga mandžurska armada stala na bojišču na razpolaganje generala Gripenberga. Obšnjakele železnic bo otvorjena za promet le do decembra. Pehcta in topništvo se prevažata še vedno preko jezera na parnikih. Konjeništvo rabi pa še staro cesto.

Nemška sodba o generalu Kuropatkini.

Berolinski »Militär-Wochenblatt« piše, da se je general Kuropatkin izkazal za nemškim strategom. Ta list ne more umeti, kako da se je tega moža moglo telko grajati. Dobri vzroki so bili zato, da se Kuropatkin ni izgibal tistim delnim nevsejhom ter da se je počasi umikal do Mukdensa. Če bi se bila mandžurska armada izgibala boja in bi se bila brez bojev umaknila v Mukden, bi bila Japonska ofenziva zadobila vse drugačen tempo nego ga je v resnici. Takovo umikanje bi bilo nedoglednega pomena. To je vedel Kuropatkin in zato se je umikal le od postojanke do postojanke. To umikanje pa etapah ni bilo nič drugač, nego dobro prenobljena strategija za utrujenje sovražnika.

Ob številu vojske, na katere nezahtnosti bo še svet strmel, je umel Kuropatkin siliti Japonec v napade, ob katerih so imeli velikanskih žetev in so obrabljali svoje najbolje moči pred svojim prihodom do Mukdensa. Izvajanje te Kuropatkinove strategije je bilo mojstervsko. Ruske čete so se vsikdar umikale v vzhornem redu; tako tudi pri Lachangu. Japoneci so tam, mesto da bi bili preredili Rusom Sedan, izvojevali le negativno, brezplodno zmago, ki so jo poplačali z izgubo skoraj 20 000 mož. Japonska ni v položaju, da bi mogli prebiti mogoč takih zmag. Rusija pa more ob svojem nezapljivem mestu rizkal na ljudej, kaj lahko preboleti še mnogo takih porazov. Vrh tega so ble od Jalu do Vefankova ruske izgube na vjetih le neznačne, dočim so imeli Japoneci veliko več žrtve.

Tako sodijo o Kuropatkini resni nemški krogi, kar naj si zapomnijo sosebno oni Slovani, ki so se tudi ujedili nad Kuropatkinem, ker ni se svojo vojsko — ki je bila, da govorimo z berolinskim listom, tako neznačna, da bo še eden — lovijo za senzacijami, ne mere se so na gavnu trgu o priliki, ko je priredila

svet strmel, ko dozna vse — že takoj v zaretku hital od zwage do zmage. Kaj vendar delajo Rusi? Tako so neveljivo vpraševali tudi mnogi naši. V nemškem listu so doobili sedaj odgovor, kako je Kuropatkin rezunal in pripravljal.

Jugoslovanska socijalna demokracija in dogodki v Inomostu.

Volilna okr. organizacija jugoslovanske soc. demokratične stranke nam je določala v priobčenje:

Slovenski soc. dem. proletariat v Trstu, zbran na shodu dne 12. t. m. v Delavskem domu, sklepa z ozirom na krvavi dogodek v Inomostu slediščo reakcije:

Krvavi dogodek v Inomostu je posledica pregrešnega postopanja dunajske vade, katera nasproti interesom narodov še vedno vlada v prelmarčnem duhu Metternicha po devizi: »Divide et impera« ter s tem ravna njem provrčeno škodo vedno in vselej zvraca na ramena posamičnih narodov.

V tem, ko shod konstatira, da je vlad odgovorna za prel to krije kakor tudi radi uničenja mladih ekistence, pozdravlja italski janski bratski proletariat v tem kulturnem boju, in se izjavlja z njim solidarnim, toliko bolj, ker je isti opetovanje pokazal, da je vsaki treantek pripravljen v boju stojeci slovenski proletariat z vso navdušenostjo podpirati.

Naš klic bo sedaj kakor zazarej: italijanska univerziteta naj bo v Trstu, slovenska pa v Ljubljani, ker sta omenjena mesta kakor kulturni središči obhod narodov najbolj ugodni. V tem, ko to konstatiramo, izrekamo obenem najodločnejši protest proti vsakemu poskusu zvaliti krvavi dogodek v Inomostu na bodisi katerikoli narod, ter povdarnamo iznoviš, da se ima ojstrina vsega protesta obrniti edino le proti krivek teh barbaričnih izgredov — vlad. Ona je morala vedeti, da Inomost, po preteži večini nemško mesto, ne more biti umestno za italijansko univerzo in je vkljub želji vsega naroda, da se ima italijanska univerza v Trstu namestiti, ostala v svoji pregreši trdrovarnosti na svojem stališču, dokler je niso krvavi dogodki poučili, da je tako počenjanje nesmiselno in da tako barbarstvo, ki se je porodilo iz njenega sliška, obsoja in obžaluje ves kuščni svet.

Slovenski zavedni proletariat, ki ne počna razlike narodov, bo tudi v tem huden boju, temno združen z italijanskim proletariatom, slovesno povzdigal, glas protest.

Proš s krvavo politiko! Proš z nacijonalnim sovražtvom! Ven a splošno volitno pravico! Vsakemu narodu svoje pravice! Naj živi svobodno združenje narodov!

V Trstu, dne 12. nov. 1904.

Volilna okr. organizacija jugoslovanske soc. dem. stranke.

O tej resoluciji priobčimo jutri nekaj pripombe.

C. kr. korespondenčni birô.

Tožbe od slovenske strani proti tej instituciji so menda tako stare kakor je star zavod sam, in tako opravičene, kakor je gotovo, da nam c. kr. korespondenčni birô dela krvico. Jedos ranot in prisiranost tega zavoda sta znana in se kažejo v kričeči luči ob sedanji rusko-japonski vojni. To trditve moremo podpreti s konkretnim primerom.

Francija je zvezica Rusiji. V naravnosti je torej, da velika večina francoskih listov piše sedaj povoljno in s simpatijami za Rusijo. Uvažiti nalog, ki jo ima korespondenčni birô in ki je v tem, da le referira in informira, ne da bi torej pisal tendencijozno komu v prilog in komu na škodo — uvažiti to naloženega rečenega zavoda, da bille dejstva in resnice, pričakovati bi smeli po vsej pravici, da bodo etati iz francoskih, po ogromni večini Rusiji prijaznih listov, simpatični Rusiji.

A kaj vidimo? Vidimo, da je velika večina glasov, ki jih prinesla korespondenčni birô iz francoskega novinstva, tendencijozno obrajenih proti Rusiji! To pa dela ta korespondenčni birô tako, da nasvada prezira glasove autoritativnih in uglednih francoskih listov in da se le redko kedač ozira na glasove listov, ki izražajo mnenja odločilnih francoskih krogov, da pa za to skoraj vsekidan zajemlje iz onega malega števila francoskih listov, ki so ali nepriznani Rusij, ali pa iz ozih, ki se — podobno našemu »Pies« berolinskim listom, tako neznačna, da bo še eden — lovijo za senzacijami, ne mere se so na gavnu trgu o priliki, ko je priredila

za to, ali pišejo resnico ali lažijo. Na čelu takim francoskim listom je znani in zloglasni »Matin«. Kar je ta list že nalagal povodom sedanja vojne Rusiji na škodo, tvori že ogromno literaturo. Kdor pazljivo čita brzjavke našega korespondenčnega birô, ta se je mogel uveriti, s ksko brižnostjo poročati ravno o tem, kar poroča »Matin«.

Mi ponavljamo, da niti ne želimo, da bi korespondenčni birô poročal enostransko Rusiji v prilog, ker s tem bi se izneverti svoji pravi nalogi. — Z isto pravico pa protestujemo proti temu, da tendencijozno beleži skoro vedno le protiruske glasove, kakor je že njegova navada, da tudi svojim poročilom o dogodkih v avstrijskem notranjem političem življenju kolikor le možno vsikdar daja protiselovanski kolorit.

Sestanek škofov.

»Polit. Correspondenz« javlja, da namestava sv. Šolico sklicati dalmatinske in istanske škofe na konferenco v Rim ali v kakem dalmatinsko mesto, to pa v svrhu, da se razbistrijo mnenja in stališča o raznih narodnostih in cerkevih v prizanju. V vikarskih krogih trdijo, da sedanji papež Pij X. ne misli preklicati odredbe glede staroslovenske liturgije.

Drobne politične vesti.

Latinško-slovanska zveza. V starem amfiteatru »Sorbonne« v Parizu vršila se bo dne 27. t. m. velika konferenca za manifestacijo latinsko-slovanske misli. Govorili bodo razni govorniki. Predsedoval bo konferenci Dechan.

Na Ruskem Poljskem bo v bodoči na učiteljicah (in sicer v vseh razredih) obligaten poljski jezik.

Portugalska kraljeva dvorica na Angležkem. V soboto s'ata portugalski kraj in kraljev odpotovala na Angležko obiskat angleški kraljevi dvor. V spremstvu je tudi portugalski minister zunanjih stvari.

Severna Amerika pomnožuje svojo mornarico. Iz Washingtona poročajo, da namerava tajnik vojne mornarice Morton predložiti bodočemu kongresu, da isti dovoli sredstva za znatno pomnoževanje števila pomorskih čstnikov in možtva vojne mornarice. Za novogradnjene in za one vojne ladije, ki jih nameravajo še zgraditi, je potrebno 2087 častnikov in 26.368 vojakov.

Domače vesti.

Velik manifestacijski shod pred politično društvo »Edinost« prihodno nedeljo predpoludne v Sokolovem dvorani v »Narodnem domu«. Tržaški Slovenec naj povzdignejo vnovič energično in odločno svoj glas proti nečveni krvici, ki se nam godi s tolikoletnim odrekjanjem elementarnih sredstev za naobrazbo! Zahtevajo naj tvočijo svojo šolo in povedo naj glasno vsem faktorjem, ki prihajajo v poštev, da od te svoje zahteve ne odnehajo, dokler ne bo zadoščeno temu njihovemu elementarnemu pravu.

Podrobnejše sporočimo pravočasno. Imenovanja v sodniški stroki. C. k. naredil, v Trstu je imenovalo kancelijskih oficijal: nadpaznika jetnišnice F. c. Josipa M. zetič ter kanceliste Iv. Renčelja v Trstu, Friderika Schofka v Buzetu in Gvida Cerničha v Vodjanu.

Antona Valentiča častni dan. V hipu, ko se je v Trstu vršila nelepa — zmešljave, nasprotnje tega, ker imenujemo lepo, dostojanstveno, imponujoč demonstracijo, se je vršilo v malih vasicih sosednje Istre lepo, iskreno, prisrčno slavlje. Priprast pa je, baje nekulturni narod je slavil zaslужnega šritelja naobrazbe med narodom. R. s. lepo se je izvršil častni dan nasuščelja gospoda Valentiča. Blo jih je mož zbranih, ki morda ne soglašajo v vsem, ali vsi so harmonično izrekali čast možu, ki je osivel na delu za blagor svojega bližnjega in ki odbaja sedaj v zasluženi pokoj. O slavlju priobčimo seveda obširnejše poročilo.

O našem »Narodnem domu« prinaša »Agramer Tagblatt« dalši članek, pisan z veliko napravljeno in navdušenjem. Članek, došli iz presega g. Milana Bande, priobčimo tudi v našem listu.

Demonstracije v Kopru. Iz Kopra: Tudi tušaj je bla včeraj demonstracija. Vpritojii so jo italijanski — dijaki. Začeli

tukajšja godba običajni koncert. Vpili so: »Abbasso l' Austria!«, »Evviva l'Italia!«, »Abbasso il governo!«, »Evviva la repubblica!«, »Abbasso Körber!«, »Evviva l'università italiana a Trieste!«, »Abbasso i leccapizzanti!« itd. Ponovno so zahtevali, naj gleda igra marzeljezo, česar pa ista ni storila. Potem so šli z godbo na čelu pred stanovanje Rizzi-ja ter so tam ponavljali svoje upitje. Ker pa so videli, da se morejo gibati svobodno in brez strahu, da morejo vpti, kar jim draga, ter da niso nadlegovani od mož s sabljami, šli so pevajo po vsem Kopru ter so vpili, da je bilo groza.

Aretovan ni bil nikde. In prav je tko! Kako bi šli naslednjega dne v — šolo??

Odmeli nedeljski demonstracij. — Prejeli smo: Prošlo nedeljo sem šel na Glavni trg, da vidim, kako prirejajo naši narodni nasprotniki svoje demonstracije. Povedati moram takoj, da sem pričakoval kaj bolj imponantnega, kaj bolj — resnega! Okolo vodnega je bilo nekaj stotin socialnih demokratov, mahajočih z raznimi rdečimi znaki. Vodnjak je bil ves »zaseden« po istih socialistih in na vrhu vodnjaka je višel redče trak. Ob magistratu, pred kavarno »Municipio«, ki so nosili na prsi zeleni znamenja, a na palicah bele robe. V zaretku so socialisti res lepo peli delavsko himno in so popolnoma nadkrilili pesvanje liberalcev, ki so pevali: »Patrijo v rešetu«, »Maršiljezo«, »Lego nazional« itd. Kasneje pa je začela zmagovati liberalna »banda«, kar je ozovljilo socialiste. Navstalo je potem le tuljenje, ker so peli eni in drugi ob enem, a masa je nepretrgoma aplaudirala. Ne vem pa, da li se je to godilo resno ali ironično. Čim so socialisti začeli svoj zbor, začeli so tudi liberalci svojega in to z očitnim namenom kljubovanja! Opazoval sem crape in opazil, da se je zvezni na druge, kar je bilo na kvar slavnostic.

Vse bi pa se bilo dalo potrpeti, da niso začeli liberalci vzdigovati na rokah neke žecščine — kar se je (stvar se je ponavljala večkrat) gabilo vsem pametnim opazovalcem, ker je bilo preneestetično, da — nemoralno.

Ljudstva je bilo, po mojem mnenju, do 10.000, a najmanj % navzočih je prišlo z namenom, da opazuje razne faze te »demonstracije«.

Opazil sem tudi (to boli povedano na čast pametnejšim Italijanom), da so se tekateri upirali pevajo »Patrijo v rešetu«, seveda brez vseha. Neki tam navzoči Italijani mi je pa rekeli, da prepevajo »Patrijo« le zato, ker ne znajo nič bolj pametnega. Zagotovljaj pa me je, da masa ne ve, kaj poje!

Jaz menim, da vodje dobro vedo, kaj pomenja »Patrija v rešetu« — gotov sem pa, da masa res ne ve, kaj poje, oziroma, da se ne zaveda, kako želi drugo narodnost se svojim kričanjem.

Dnes sem poizvedoval tu in tam, a mnenje vseh je bilo, da nedeljski shod je dejč zostal za shodom županov pred nekaj leti. Nedeljski demonstraciji je nedostajalo gavna: resnosti. Vse je bilo nekako prisiljeno in izsiljeno in to je moment, ki je vse demonstraciji ves pomen. A to je tem začilnje, ker je bil povod demonstracij vse drugačen, več, vzbujnejši. Pred leti so demonstrirali proti mrvji pravice, ki so jo dobili lastni sedežlani, sedaj pa naj bi bili protestovali proti krvici, proti nasilju, proti barbarstvu! A kako pritlikava je bila demonstracija in kako nizkotni so bili demonstrantje v primeru s povodom! Ravno na tej demonstraciji je bilo vidno, kako degenerirano je javno življenje v našem Trstu, kako vod teljem mas nedostaje navstvene resnosti, a masem — zrelosti. Sedaj smo zopet vdeli enkrat, ksko ta masa ni bila nikdar deležna resne, zdrave javne vrge. »Piccoli« seveda silno kriči o imponantnosti demonstracije. Mi pa, ki smo na svoje oči gledali zedelje dgodke, se smejemo temu neznanemu pretiravanju na vse grlo. (O predmetu, izlasti pa o shodu, bomo seveda še govorili. Op. ure!)

Devastiranje. Iz Pdgarda, 13. nov. se nam piše: C. k. cestni administraciji v Trstu mora se pripoznati ne le, da dobro vzdržuje tukajšnjo dr

krajševali samo one vejice, ki prenizko vise nad cesto.

Zdaj je na vrsti lep, nad 50 let star drevored od Podgrada proti Račicam. Prva drevesa so že takorekoč uaičena na cestno stran. Ne treba drugo, nego da lastniki sednih zemljisč oklestijo še drugo stran na enak način in ostanejo nam gola steba.

Prosimo c. k. cestno administrajo, da tako prepoove tako devastiranje.

Gosp. Ivan Umek, plesovodja slovenskih društev v Trstu, člen mednarodne akademije profesorjev in učiteljev plesu v Parizu, je izdal »Slovenski valček«, ki ga je komponiral g. A. Gerbec.

O »Slovenskem valčku« je napisal francoski list »Le Progrès« št. 538, ki izhaja v Parizu ter je organ mednarodne akademije profesorjev in učiteljev plesa, nastopno kritiko:

»M. Jean Umek enverra bientôt, a chaque sociétés, une valse slave qu'il vient de composer et qui au dire des maîtres compétents, obtiendra un grand succès. Elle est simple, entraînante et du meilleur effet. Son compositeur, M. A. Gerbec à écrit, sur cette nouvelle valse, une esquisse partitior. Nos félicitations aux deux auteurs.«

V slovenskem prevodu: »Gospod Ivan Umek bo poslal v kratkem vsem členom en slovenski valček, katerega je on sestavil in kateri bo, kakor so se izrazili kompetentni učitelji, imel velik vaseh. Ples je lahki, jednostaven, mičen in najboljšega vaseha. Skladatelj gosp. A. Gerbec je sestavil za ta ples krasno glasbo. Naše čestitke obema skladateljem.«

Gosp. Ivan Umek je ravnokar izdal tudi »Modernega plesala«, zbirko raznih narodnih in drugih novinov, navadnih in sestavljenih plesov.

»Slovenski valček« in »Moderno plesalo« se dobita pri g. Umeku, ulica Cecilia št. 2, vsak po 2 K.

Konstatujemo z zadovoljetvom, da je inozemski strokovni list napisal o imenovanju »Slovenskem valčku« naših umetnikov tako laskavo kritiko.

Statistika. V političnem okraju Kranj, ki šteje 53 027 prebivalcev, je bilo v III. četrletju t. l. 36 porok, rodilo se je 527 otrok, umrlo pa 391 oseb, med temi 169 otrok od 1 do 5 let.

Akad. društvo Ilirija v Pragi je izvolilo na svojem III. rednem občnem zboru dne 31. vinotoka t. l. za zimski tečaj 1904/5 sledenje odbor: Predsednik: Dragotin Koder man, cand. iur.; podpredsednik: Anton Bar not, cand. phil.; tajnik: Fran Kudunc, stud. phil.; blagajnik: Vilko Kukec, stud. mech.; knjižničar: Ivan Lah, stud. phil.; pregledniki: Fran Ješić, cand. ing. in Josip Lovrenčič, stud. iur.

Tečaj za zdravljenje glasu se otvoril v Trstu, dne 21. novembra t. l. Vsi oni, ki so se zglašili za ta tečaj, naj pridejo isti dan v Trst. (Več je razvidno v glasbi na tretji strani).

V Opatiji je bilo od 1. septembra do 9. novembra 1904. 5072 oseb. Od 3. novembra pa do vstetege 9. novembra je pristalo 223 oseb. Dne 9. novembra je bilo navzočih 532 oseb.

Prijavljeni tatvine. Djak Bernard Nicolini, ki stanuje v ulici Giulia št. 51, je prijavil včeraj na policijskem komisarijatu v ulici Luigi Ricci, da so neznanati tatori v nedeljo obiskali njegovo stanovanje. Vrata stanovanja so odprli pomočjo vetrha. Iz stanovanja so pa odnesli iz ene omare zlato uro in zlato verižo, a iz nekega kovčega eno srebrno uro in 5 srebrnih veriž, kar je vse skupaj vredno 300 kron.

— Gospa Angelina Benesso, ki stanuje v ulici delle Buccherie št. 39, je prijavila včeraj na policiji, da jej je še v soboto zvečer ob 7. uri neki neznan človek iztrgal na ulici iz rok 7 kron.

— Doinarja Anželj Mel'eli in Alojzij Cesarin, doma z Forli v Italiji, ki stanujeta v ulici R. Berga št. 35, sta prijavila včeraj na policiji, da jima je ukraden iz njiju spalnice kovček, v katerem sta hranila sveto 50 kron in eno obleko, vredno 10 kron.

— Josip Gregorič, stanujoči v ulici del Rivo št. 2, je pršel včeraj na policijo. Tu je povedal, da je predstočnjim — nekoliko vinjen — zaspal na javnej ulici v bližini hiše v katerej stanuje. A ko se je prebudil, ni imel več pri sebi ne ure ne verižice, ki sta bile obe zlati in vredni 70 kron. Policija je aretovala znano pjanke labkoživke Siketo Bevilecqua in Filomeno Travanc ter neko bil nunej L. Renzelli imenovan nadšefom v

Mario B., ki so vse tri na sumu, da so izvršile to tatvine.

Dva samomora. Včeraj v jutro ob 7. uri sta dva barkovljanska ribiča videla nekega človeka, ko je skočil s pomola v pristanišču Cedaz v morje. Oba sta naglo skočila v morje za njim ter sta ga tudi potegnila na kopno. A bilo je že prepozno:

oni je bil že mrtev. Obvestila sta o tem redarstvenega nadzornika Ladoveca, kateri je prišel kmalu za tem k utopljenemu ter mu dal preiskati žep. Pri tej preiskavi so našli pri njemu knjižico poštne branilnice, glasečo sna ime Anton Masutti, doma iz Como blizu Vidma v Italiji. Zatem so samomorilčev truplo prenesli v mrtvašnico na pokopališču v Barkovljah.

Govori se, da je Masutti zapravil veliko svoto — sicer svojega — dežarja; ker ga je pa tudi sedaj grevalo, da si je radi tega končal življenje. Pokojnik, ki je bil kakih 30 let, je bil — kakor pravijo — natakar.

— 38 letni mizar Alojzij Borchiano, ki je stanoval v III. nadstropju hiše št. 15 v ulici Maiolica, je včeraj v jutro skočil z okna svoje spalnice na cesto. O padcu si je zdrobil lobanje in levo ramo. Prišel je k njemu zdravnik se zdravniške postaje ter ga dal takoj prenesti v bolnišnico, kjer je pa umrl že ob 5. uri popoldne. Za vzroke tega amomora ne ve nihče.

Zadnje brzjavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Vojni prinos Finske.

KODANJ 11. Ruska vlada je ukazala, da bo Finska prispevala za vojne stroške z zneskom pet in pol milij. finskih mark (1 finška marka = 98 stotink).

Spomenica slovanskih dijakov.

DUNAJ 14. »Slavische Correspondenz« poroča:

Deputacija slovanskih dijakov je izročila rektorju vseučilišča spomenico, v kateri z ozirom na dogodek od 7. 11. in 12. t. m. v vseučilišču in pred vseučiliščem zahtevajo, da se nemški dijaki ki so zekrivili nasilje, kaznujejo, da se ukrene potrebno v posebno varnost slovanskih dijakov proti neosnovanim napadom z nemške strani in da se prepoove vsaka provokacija na akademičnih tleh. Ob enem je deputacija rektorju, ki je obljubil, da predloži spomenico senatu, izjavila, da ne bojo slovanski dijaki na noben način kalili mir na vseučilišču, ako ne bodo provceirani.

Škofjske konference.

DUNAJ 14. Danes predpoludne so bile dovršene škofjske konference.

Francozka zbornica.

PARIZ 14. Zbornica je pričela razpravo načnega proračuna. Glavna debata o proračunu se bo vrnila pri razpravi o finančnem zakonu.

Pogajanja o trgovinski pogodbi.

BEROLIN 14. »Norddeut. Allg. Zeitung« poroča: Danes predpoludne so pričela tukšja pogajanja radi nove trgovine pogodbe s Šibijo.

Demonstracije v Trentu.

TRENT 14. V minoli noči ob 11. in pol urij je bila pred restavrantom Forst več prepisa, načstalega med vojaki in civilisti demonstracije, kateri so je udeležilo več sto oseb. Izgredniki so razbili okna restavracije. Vladni svetašek Eder je pršel na lice mesta s policio in orožniki, je miril množico ter zbranil, da ni ista razdejala restavrant. Ob 1. uri po polnoči so se izgredniki razkropili. Množica je skušala prirediti še druge izgredne, toda bila je razkropljena. Ob 3. uri zjutraj je bil vzpostavljen mir. Tri osebe so bile aretovane. Dva Italijana sta lahko ranjena.

Ožje volitve za italijansko zbornico.

RIM 14. V treh velikih okrajih, v katerih ni bil dosedaj še znani volilni izid, so bili izvoljeni trije ministerjalni kandidati, med temi bivši minister Forti.

Papežev konzistorij.

RIM 14. Papež je imel danes tajni konzistorij, v katerem je imenoval več škofov. V svojem nagovoru na vdeležence konzistorija je sv. Oče omenil tudi vprašanje konkorda z Francijo. Izrazil je svojo želost nad sedanjim položajem ter pozval na molitev za blagor cerkev v Franciji. Papež je izrazil svoje občlanovanje, da ne more sedejet — imenujati nobenega francoskega škofa.

RIM 14. V danšnjem konzistoriju je bil nunej L. Renzelli imenovan nadšefom v

Lucca ter je bilo prekoniziranih več italijanskih in inozemskih škofov. Na to je papež proglašil imenovanje več škofov, ki so bili imenovani potom brevia, med temi imenovanje dra. Kohna, naslovnim škofom Peluzijskim, dra. Eadrieje škofom v Trentu.

Trgovina.

Borza poročila dne 14. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06.—19.09.—angleške lire K —, London kratki termin K 239.40—239.80 Francija K 95.20—95.40, Italija K 95.20—95.45 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.55—117.80, nemški bankovci K —, Avstrijska edinstvena renta K 99.90—100.15, ogrska renta K 98.—88.20, italijanska renta K 102.2%—103.1%, kreditne akcije K 672.——675.—državne zelenice K 652.——655.— Lombardi K 87.—89.—, Lloydove akcije K 725.——735.—Srečke: Tisa K 324.—325.—, Kredit K 480.—do 490.—, Bodenkredit 1880 K 307.—317.—, Bodenbank 1889 K 298.—303.—, Turške K 131.50 do 133.50 Srbake —, do —.

Pariz Rž za tekoči mesec 16.—, rž za decembr 16.25, za januar april 17.—, za marec junij 17.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.60 za decembr 23.85, za januar april 24.80 za marec junij 25.20 (stalno). — Moka za tekoči mesec 31.20 za dec. 31.50 za januar april 32.40, za marec junij 32.85 (stalno). — Repino olje za tekoči mesec 44.75, za dec. 45.—za januar april 46.25 za maj avgust 46.— (stalno). — Spirit za tekoči mesec 44.75, za dec. 45.—za januar april 45.25 za maj avgust 45.— (mirno). — Sladkor surov 88% uso nov 36 1/2—37 1/4 (mirno) bel za tekoči mesec 40 1/2, za dec. 40 1/4, za januar april 41—za marec junij 41 1/4 (mirno) rafiniran 71—71 1/2. Vreme: lepo.

Listnica uredništva.

• Več na rodna kakov. Svoje želite izvoliti priobčiti odboru političnega društva »Edinstvo«. Uredništvo lista ne more biti strati v tem pogledu.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure (samo ob delavnikih) od 8. do 12. predp. in od 4. do 7. popoldne.

DRAŽBE:

ki se višjo danes:

Predmeti, ki se bodo prodajali na drobno ali pa v posameznih kosih so: barvan saten, batist, perkal, fuštan, plašči za gospo, sukno za moške obleke, voleno blago za ženske obleke, madereci, preproge, srajce za moške in ženske, spodejo blaže, pogrinjala za postelje itd. itd.

Tečaj za zdravljenje glasu

(ječanje) se otvoril v Trstu v ponedeljek dne 21. novembra t. l. Nadaljnje prijave sprejema osebno v »Hotel Balkan« od 21. nov. t. l. ob 2. popoldan Mad. A. Nagel, specijalistinja za zdravljenje glasu ter lastnica zavoda za zdravljenje glasu v Interlaken (Švica). — Vsi oni, ki so se že prijavili in oni ki se misijo se prijaviti za ta tečaj, naj blagovolijo priti isti dan v Trst.

Dr. Kristin Krstulović

specijalist

za otroške bolezni in ortopedije

ordinira od 10 1/2 do 11 1/2 predp. in

od 3. ure do 5. popoldne v ulici S. Lazzaro 17 I. (Palača Diana).

Za uboge brezplačno vsaki dan razven nelej in praznikov od 12. do 1. pop.

Piazza Cavana x I. n.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosarie (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batí nikake konkurenco.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Gastrovan osnik brezplačno in franko.

Važno naznanilo

za krčmarje in restavraterje!

V dobroznanji poznani zalogi steklenin in porcelane tvrdke

JAKOB HIRSCH

y TRSTU, ul Cayana 6

(nasproti škofjski palaci).

se nahaja **velikanski izbor**

kozarcev in vrčkov

vsake oblike in velikosti.

Brezkonkurenčne cene.

Serravalle-vo železnato kina vino

za bolehne otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrujuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslotečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovan s 16 kolajnami na raznih raztavah in z nad 3000 zdravniškimi spr

